

თელავის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სალექციო კურსის სასწავლო გეგმა

სასწავლო წელი
2010-2011

სასწავლო კურსის სახელწოდება:

ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი საქართველოში

სასწავლო კურსის კოდი: H.1H.42

ლექტორი _ ასოცირებული პროფესორი თენგიზ სიმაშვილი

ტელეფონები: 897 051551; ელ.ფოსტა: tengris@yahoo.com

საკონსულტაციო დრო _ ორშაბათი, ოთხშაბათი, პარასკევი 11-დან 15 საათამდე მსოფლიო ისტორიის კათედრაზე

კრედიტების რაოდენობა: 5 (ხუთი) ECTS კრედიტი. ხანგრძლივობა: 15 კვირა - 125 საათი. ა) სააუდიტორიო - 45 სთ. (ლექცია - 30, პრაქტიკული - 15); ბ) დამოუკიდებელი - 80. კვირაში ჩატარდება 3 სააუდიტორიო შეხვედრა.

სალექციო კურსის სტატუსი: სავალდებულო. კურსი იკითხება „საჯარო მმართველობა“ საბაკალავრო პროგრამის IV სემესტრში

სალექციო კურსის მიზანია: _ შესაწავლოს

☐ ქართული პოლიტიკური აზროვნების ცვლილებები ბოლო ათწლეულში

☐ საქართველოს ხელისუფლების როლი ქვეყანაში მიმდინარე დემოკრატიულ პროცესებში

☐ ქართული ხელისუფლება და ადგილობრივი თვითმმართველობა და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესები

სალექციო კურსზე დაშვების წინაპირობა _ არ აქვს

სალექციო კურსის შედეგი:

ბოლო ათწლეულში ქართული პოლიტიკაში მომხდარი ცვლილებების, აქტიურად მიმდინარე დემოკრატიული პროცესების და შედეგების ცოდნა; ხელისუფლების და სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების, თვითმმართველობის ადგილობრივი ორგანოების ურთიერთმიმართებების, მათი როლისა და ადგილის ცოდნა ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

სწავლის შედეგების კრიტერიუმები:

ცოდნა და გაცნობიერება	ესმის ქართული ხელისუფლების და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების ასპექტების რაობა; იცნობს ქართული ხელისუფლების და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების ძირითად მიმართულებებს	აქვს ღრმა და საფუძვლიანი ცოდნა ქართული ხელისუფლების როლის და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების წარმოშობის, განვითარების შესახებ; დაუფლებულია საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების თემატიკის და პირველწყაროების მოპოვება-დამუშავება, ამოცანის და მათი გადაჭრის მეთოდებს;
-----------------------	--	---

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია ქართული ხელისუფლების და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებთან დაკავშირებული პრობლემების შეფასება, ანალიზი; შეუძლია პრობლემების გადაწყვეტის გზების დაგეგმვა, მათი გადაჭრის ახალი გზების შემუშავება;	ხელმძღვანელის მითითებით შეუძლია ქართული ხელისუფლების და პოლიტიკის შესწავლასთან დაკავშირებული დისციპლინების პირველწყარო მოპოვება-დამუშავება, ანალიზი
დასკვნის უნარი	შეუძლია ხელმძღვანელის მითითების გათვალისწინებით სამუშაო პროცესში გამოვლენილი მარტივი პრობლემების ამოცნობა	გააჩნია ანალიზისა და სინთეზის უნარი; შემოქმედების უნარი; შეუძლია განჭვრიტოს დასკვნის მოსალოდნელი შედეგები;
ღირებულებები	იცნობს საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების თანმდევ დამახასიათებელ ღირებულებებს	იხილავს და აანალიზებს ქართული ხელისუფლება ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური პროცესების შემსწავლელი დისციპლინების მიერ დასმულ საკითხებს; შეუძლია ქართული ხელისუფლების და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებთან დაკავშირებული დისციპლინების წინაშე მდგარი საკითხების გადასტანდარტული მეთოდებით; ითვალისწინებს და სცემს მეცნიერთა აზრს.

I კვირა

ლექცია #1 _ სახელმწიფოებრიობის საფუძვლები (2სთ) პრაქტიკული #1 - (1სთ)

ქართული პოლიტიკური აზროვნების ევროპეიზაცია; დემოკრატიის ქართული მოდელის ძიება; წარსულის გახსენება - გზა მომავლისკენ

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 7-11

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

II კვირა

ლექცია #2 _ დამოუკიდებლობის შემდგომი პერიოდი, მიღწევები და შეცდომები(2სთ)
პრაქტიკული#2 - (1სთ)

მიღწევები; შეცდომები; ხელისუფლების წარმატებები და ჩავარდნები

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 12-18

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

III კვირა

ლექცია #3 _ ეროვნული უსაფრთხოება (2სთ)
პრაქტიკული # 3 - (1სთ)

ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფცია; სტრატეგიული თანამშრომლობიდან პრაგმატულ თანამშრომლობამდე; სამხედრო სტრატეგია და საფრთხეები

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 19-24

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

IV კვირა

ლექცია #4 2003 წლის რევოლუციური მოვლენები და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნები (2სთ)

პრაქტიკული#4 - (1სთ).

პოსტსაბჭოური არჩევნების ფენომენი; ვარდების რევოლუცია; ხავერდოვანი რევოლუციები და გეოპოლიტიკა;

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 25-33

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება

5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

V კვირა

ლექცია #5 _ გლობალური დემოკრატიული რევოლუციები (2სთ) პრაქტიკული #5 - (1სთ).

საქართველოს დემოკრატიული მისია; საქართველო და გლობალური დემოკრატიის პერსპექტივები

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 34-43

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

VI კვირა

ლექცია #6 _ ეროვნული თანხმობა(2სთ) პრაქტიკული #6 - (1სთ)

გზა ტოლერანტობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციისკენ; ეროვნული კონსენსუსი

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 45-52

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

VII კვირა

ლექცია #7 _ საქართველოს კონსტიტუციური განვითარება(2სთ) პრაქტიკული 7 - (1სთ)

„ვარდების რევოლუცია“ კონსტიტუციაში; პოლიტიკოსები და ინსტიტუტები; სახელისუფლებო ბალანსი ქართულ სინამდვილეში

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 53-60

დამატებითი ლიტერატურა:

7. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
8. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე

9. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
10. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
11. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
12. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

VIII კვირა

ლექცია #8 _ პოსტრევოლუციური განვითარების საკითხები(2სთ)

პრაქტიკული #8 - (1სთ).

საქართველოს მართვა ვარდების რევოლუციის შემდეგ; ვარდების რევოლუცია ეკონომიკური პრობლემების წინაშე; საქართველოს დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა; კანონის უზენაესობა; სახელმწიფოს მშენებლობა და მოხელეებისადმი ცივილიზებული დამოკიდებულება

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 62-68

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

IX კვირა

ლექცია #9 _ საქართველო და საერთაშორისო დემოკრატიული სტანდარტები (2სთ)

პრაქტიკული # 9 - (1სთ)

ევროსაბჭო და დემოკრატიული განვითარების გზა; დემოკრატიული სტანდარტები და ადამიანის უფლებათა დაცვა საქართველოში; დემოკრატია საქართველოში და სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 70-81

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

X კვირა

ლექცია #10 პრეზიდენტის ინსტიტუტი(2სთ)

პრაქტიკული #10 _ (1სთ).

ახალი საქართველო და პრეზიდენტის ინსტიტუტი; პრეზიდენტი და მისი გარემოცვა

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 83-87

დამატებითი ლიტერატურა:

7. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
8. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
9. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
10. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
11. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
12. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

XI კვირა ლექცია #11 პარლამენტი(2სთ) პრაქტიკული# 11 - (1სთ)

პარლამენტის ახალი პერსპექტივები; საკანონმდებლო მუშაობის მიღწევები და ხარვეზები

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 87-95

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

XII კვირა

ლექცია #12 პარტიები და საზოგადოებრივი ორგანიზაციებიK (2სთ) პრაქტიკული #12 - (1სთ)

პარტიები და ხელისუფლება; საარჩევნო კანონმდებლობა და დებატები მისი შეცვლის მიზნით

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 95-101

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება

5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

XIII კვირა
ლექცია #13 საქართველო და არჩევნები (2სთ)
პრაქტიკული #13 - (1სთ)

პოსტრევოლუციური არჩევნების თავისებურებები; პოლიტიკოსების დეფიციტი; 2005-2011 წლის მოვლენები საარჩევნო გარემოს ცვლილებებთან დაკავშირებით

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 102-112

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

XIV კვირა
ლექცია #14 ხელისუფლება და ოპოზიცია (2სთ)
პრაქტიკული #14 - (1სთ)

ხელისუფლება და ოპოზიცია _ დაპირისპირებები და თანამშრომლობები

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 114-122

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

XV კვირა
ლექცია #15 ადგილობრივი თვითმმართველობა (2სთ)
პრაქტიკული # 15 - (1სთ)

საქართველოს ტერიტორიული მონაცემების საკითხები; გზა ეფექტური თვითმმართველობისაკენ; მერის პირდაპირი არჩევნები დიდ ქალაქებში; თვითმმართველობა სოფლად და ქალაქად

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია, 126-136

დამატებითი ლიტერატურა:

1. ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება
2. კაციტაძე, ვ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში. თბილისი: დიონისე
3. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
4. მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები. კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება
5. დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა
6. ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

სწავლებისა და სწავლის მეთოდები

გათვალისწინებულია სწავლების შემდეგი მეთოდების გამოყენება: ლექცია, სემინარი(პარაქტიკული სამუშაო), წერითი და ზეპირი გამოკითხვა კოლოკვიუმი, პრეზენტაცია.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა და კრიტერიუმები:

სტუდენტთა ცოდნის შეფასება მოხდება შემდეგი აუცილებელი კომპონენტების გათვალისწინებით: შუალედური შეფასებები და დასკვნითი გამოცდა. ამ კომპონენტების ქულათა ჯამი შეადგენს მაქსიმუმ 100 ქულას. მათი თანაფარდობა განისაზღვრება შემდეგი მოთხოვნების დაცვით:

ა) შუალედური შეფასებები – მაქსიმუმ 60 ქულა;

ბ) დასკვნითი გამოცდა – მაქსიმუმ 40 ქულა.

შუალედური შეფასებები განისაზღვრება შემდეგი სამი აუცილებელი კომპონენტის დაცვით:

1) მაქსიმუმ 30 ქულა (2 x 15 ქულა);

2) მაქსიმუმ 20 ქულა (4 x 5 ქულა);

3) მაქსიმუმ 10 ქულა.

შუალედური შეფასებების თითოეული კომპონენტი შეფასდება ერთი სახის შეფასებით. დაუშვებელია, მაგალითად, მეორე კომპონენტის 20 ქულიდან სტუდენტი 10 ქულით შეფასდეს საშინაო დავალების შესრულებით, ხოლო მეორე 10 ქულით – სემინარზე გამოსვლით.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტი შეფასდება წერითი ფორმით ორჯერადად, სასწავლო კურსის სილაბუსში გათვალისწინებული მასალის ორ ნაწილად გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს შუალედური წერით, საკონტროლო წერით, ტესტირებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების მეორე კომპონენტი შეფასდება ოთხჯერადად, წერითი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეიძლება შეფასდეს აქტივობებით სასემინარო ან პრაქტიკულ მეცადინეობებზე, წერითი და/ან ზეპირი საშინაო დავალებებით, ლაბორატორიული სამუშაოებით და სხვა.

შუალედური შეფასებების პირველი კომპონენტის პირველი შეფასება – მაქსიმუმ 15 ქულა და მეორე კომპონენტის პირველი და მეორე შეფასება – მაქსიმუმ 10 ქულა (2 x 5 ქულა) დაინერგება არა უგვიანეს შესაბამისი სემესტრის მე-8 კვირისა და შეფასების თარიღთან ერთად დაფიქსირდება შუალედური

შეფასებების უწყისში მათი გამოცხადებიდან არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

შუალედური შეფასებების მესამე კომპონენტი შეფასდება ერთჯერადად, წერიტი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით. აღნიშნული კომპონენტი შეფასდება პრეზენტაციაზე მოხსენებით, რეფერატის წარდგენით და სხვა.

პრეზენტაციით ან რეფერატით შეფასების შემთხვევაში, სემესტრის დასაწყისში შედგება სტუდენტთა პრეზენტაციების ან რეფერატების ცხრილი, რომელიც აუცილებლად წინასწარ შეთანხმდება სტუდენტებთან. შეთავაზებული თემატიკიდან სტუდენტი თავად ირჩევს პრეზენტაციის ან რეფერატის თემას. მათი შეფასება განისაზღვრება შემდეგი კომპონენტების დაცვით:

- 1) თემის გასაგებად წარმოდგენა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 3) დასმულ კითხვებზე პასუხის გაცემა – მაქსიმუმ 4 ქულით;
- 4) ვიზუალური საშუალებების გამოყენება – მაქსიმუმ 2 ქულით.

შუალედურ შეფასებებში სტუდენტის მიერ მიღებული ქულები გამოცხადდება არა უგვიანეს მათი ჩატარებიდან 3 სამუშაო დღისა. ქულები გამოცხადების დღესვე გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს იმავე დღეს გააპროტესტოს შუალედურ შეფასებებში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილი კომისია, რომლის შემადგენლობაშიც აუცილებლად შედის ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი, არგუმენტირებულ პასუხს იძლევა არაუგვიანეს ერთი კვირისა.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება მიეცემა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებების მაქსიმალური 60 ქულიდან უგროვდება მინიმუმ 11 ქულა, ხოლო თუ სტუდენტს შუალედურ შეფასებებში უგროვდება მინიმუმ 51 ქულა, მაშინ ის თვითონ გადაწყვეტს დასკვნით გამოცდაზე გასვლის საკითხს, რის შესახებაც დროულად აცნობოს შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

დასკვნითი გამოცდა ჩატარდება წერიტი ფორმით და/ან ზეპირი გამოკითხვით, ხოლო შედეგები გამოცხადდება არა უგვიანეს 3 სამუშაო დღისა. გამოცდის შედეგები გამოცხადებისთანავე დაფიქსირდება უწყისში და გადაეცემა შესაბამისი ფაკულტეტის დეკანატს.

სტუდენტს უფლება აქვს ნიშნის გამოცხადების დღესვე გააპროტესტოს დასკვნით გამოცდაში მიღებული ქულა ფაკულტეტის დეკანის სახელზე დაწერილი განცხადებით. ფაკულტეტზე შექმნილმა სააპელაციო კომისიამ, რომლის შემადგენლობაშიც შევლენ საგნის ლექტორი, ფაკულტეტის დეკანი, ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი და შესაბამისი სპეციალობის რამდენიმე წარმომადგენელი, განიხილოს სტუდენტის ნაწერი და გამოკითხოს სტუდენტი. კომისიას უფლება აქვს გააუქმოს ნიშანი და თავიდან შეაფასოს სტუდენტი ხმათა უმრავლესობით, რისთვისაც შედგება შესაბამისი ოქმი, რომელიც დაერთვება უწყისს.

შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის კრიტერიუმები, შეფასების ფორმები და ჩატარების სავარაუდო თარიღები დეტალურად გაიწერება სასწავლო კურსის სილაბუსში, იქნება გამჭვირვალე და სტუდენტებისათვის გასაგები. რომელიმე თარიღის ცვლილების შემთხვევაში სტუდენტებს წინასწარ მიეწოდებათ ინფორმაცია.

სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არა ნაკლებ 10 დღისა.

სწავლა ინტერაქტიული პროცესია, რომელიც მოიცავს დისკუსიებს ჩემთან, თანაკურსელებთან, მაგრამ საბოლოო ჯამში თქვენ უნდა იმუშაოთ თქვენი იდეების ჩამოყალიბებაზე. მე თუ აღმოვაჩენ, რომ თქვენს ნაშრომებში გამოიყენეთ თანაკურსელის ნაშრომის ნაწყვეტები, ან პირდაპირ გადაწერეთ საკითხები ყოველგვარი გააზრების გარეშე, ანუ მოახდინეთ პლაგიატი მითითებული ლიტერატურიდან, არ დაგინეროთ ქულებს.

სამაგიეროდ, ყველანაირად წავახალისებ დამოუკიდებელ აზროვნებას, შემოქმედებითი მიდგომას, ორიგინალურ იდეებს, თუნდაც ეწინააღმდეგებოდეს აღნიშნული საკითხის ჩემეულ ხედვას.

ძირითადი ლიტერატურა:

მაცაბერიძე, მ., (2006), ქართული პოლიტიკა: ხელისუფლება და პოლიტიკური პროცესი, თბილისი, სოციალურ მეცნიერებათა სერია

დამატებითი ლიტერატურა:

ბიჭაშვილი, მ. (2001). ლექციები პოლიტიკური ძალის თეორიაში. თბილისი: მეცნიერება კაციაძე, კ. (2001). გეოპოლიტიკური და გეოსტრატეგიული ტრანსფორმაცია ევროპაში.

თბილისი: დიონისე

მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტოლოგიის საკითხები. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა

მაცაბერიძე, მ. (2004). კონფლიქტების კონტროლისა და მართვის საკითხები.

კონფლიქტოლოგიის საკითხები #3. თბილისი: მეცნიერება

დავითაშვილი, მ. (2003). ნაციონალიზმი და გლობალიზაცია. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა

ჯორბენაძე, რ. (2001). პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა. თბილისი: მეცნიერება

P.S. სილაბუსში მითითებული ლიტერატურა ხელმისაწვდომია თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში, შესაბამის კათედრებზე და ლექტორთა პირად ბიბლიოთეკებში.